

Haití: on és Déu?

Dc, 10/02/2010 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

El demolidor terratrèmol d'Haití, que ha provocat tantes desenes de milers de morts, ha suscitat la pregunta clàssica: per què Déu no ha fet res per evitar aquesta tragèdia? Un interrogant similar es dibuixa a la ment de qualsevol persona que s'enfronta davant del sentit darrer del dolor i del sofriment humà. Benet XVI, quan va visitar Auschwitz el maig del 2006, quan era a Birkenau, la part del camp on els jueus pujaven als trens per ser conduïts a les cambres de gas, es va preguntar: «Només podem guardar silenci, un silenci que és un crit cap a Déu: per què, Senyor, vas romandre callat?, com vas tolerar tot això?» Algunes reflexions, de manera sintètica.

Primera. La pregunta sobre el sentit del sofriment i sobre les raons definitives dels fets, en darrera instància, escapa a tota consideració humana. No crec que existeixi a la Bíblia una pregunta més sagnant que la formulada per Jesús a la creu: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?» (Mt 27,46). Aquestes preguntes no tenen una resposta lògica.

Segona. La resposta a aquestes preguntes només es troba en el misteri de l'amor de Déu. Amb humilitat, tot i que no sense dolor ni perplexitat, creure significa apostar per la confiança davant del misteri. No hi trobo cap altra sortida. Ni moralines ni discursos fàcils. Hi ha massa en joc per entretenir-se amb paraules buides. Com Maria, es tracta de conservar totes aquestes coses al cor.

Tercera. Davant del silenci de Déu, optar per la increença o pel rebuig pot semblar una postura raonable. No obstant això, crec que es tracta d'una visió idolàtrica d'un Déu a mida de l'home. Si tot el que passa al món no s'ajusta als paràmetres humans, s'acusa Déu de no fer la seva feina. En aquest cas, el misteri desapareix davant dels reclams d'homes i dones.

Quarta. La pregunta a Déu pot amagar, sovint, almenys en les instàncies primeres,

el desig de rentar-se'n les mans. Si Haití no hagués tingut una història de colonització, d'insolidaritat dels països rics, d'empobriment i d'irresponsabilitat dels líders i de la mateixa societat, la qualitat de les construccions hauria evitat molts milers de morts. Això explica moltes coses, però no el sentit últim.

Cinquena. Sorprèn que la pregunta a Déu només es formula quan les coses no funcionen. Sembla que Déu només és el recurs davant les desgràcies. Els mateixos que es plantegen aquestes qüestions, s'han preguntat on és Déu quan tot va bé, quan es viu en la prosperitat? Altres, que expulsen Déu de la seva vida i de la societat, acusen Déu quan passen catàstrofes, com en el terratrèmol recent.

Sisena. La pregunta del per què? sorgeix de manera indefugible, però qualsevol resposta que no sigui acollir-se al misteri de Déu no condueix enlloc. Comparar-lo amb un altre dolor, encara que sigui més o menys intens que el meu, no serveix de res. No obstant això, hi ha una altra pregunta possible davant de la catàstrofe, la desgràcia i el patiment: com ho puc viure? Aquí és on l'acceptació, l'esforç, la solidaritat... tenen el seu paper.

Setena. Jesús, que va viure immers en el misteri de l'amor de Déu, no es va distreure en consideracions metafísiques. Va guarir els malalts, va curar el patiment físic, psicològic i moral de les persones, va alliberar del jou de la llei que oprimeix l'home i la dona, va posar unguent a les ferides... Així és com Jesús es va posicionar davant del dolor i del sofriment. La seva passió per Déu es va traduir en compassió pels homes.